

3. ZÁSADY ZADÁVANIA ZÁKAZIEK

Verejné obstarávanie a jeho správne nastavenie tvorí jednu z najpodstatnejších súčastí implementácie projektu. Verejné obstarávanie upravuje zákon o verejnom obstarávaní (toho času zákon č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – ďalej je uvedené ako “ZVO”). Tento zákon je predmetom častých novelizácií a preto prijímateľovi odporúčame príbežne sledovať stránku Úradu pre verejné obstarávanie, ktorý informuje o každej novele ZVO¹.

Dokumentáciu verejného obstarávania drží (archivuje) prijímateľ v spise projektu.

Legislatívne a právne rámce SR vymedzené pre realizáciu obstaraní tovarov, služieb a stavebných prác z verejných zdrojov (verejných financií) sa vzťahujú primárne na subjekt prijímateľa.

Výdavky vznikajúce z obstaraní (partnerom) v legislatívnych a právnych rámcoch tretích krajín v rámci oficiálnej rozvojovej pomoci SR **sa aplikujú primerane** a musia zohľadňovať najmä pravidlá v mieste vzniku výdavku za dodržania podmienok transparentnosti a hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri vynakladaní verejných financií.

V súlade s ZVO §1, ods. 12, písmeno c) za náklady, ktoré sú určené na rozvojovú spoluprácu považujeme najmä tie náklady, ktoré vznikajú v tretích krajinách alebo v priamej súvislosti s realizáciou rozvojovej pomoci.

3.1 Základné povinnosti pri obstarávaní

Prijímateľ je povinný tvoriť **Plán obstarávaní tovarov, služieb alebo stavebných prác** rovnakého charakteru ako je predmet príslušnej zákazky za kalendárny rok a celú dĺžku realizácie projektu/ projektov, v ktorom bola/bude zákazka vyhlásená. Pri vypracovaní plánu obstarávaní je prijímateľ povinný zohľadniť aj výdavky na tovary/ služby/ práce obstarávané v rámci iných projektov financovaných za všetky výdavky z verejných zdrojov, ktoré sú určené pre vlastnú potrebu za organizáciu. Tento plán obsahuje minimálne tieto údaje:

- a) názov predmetu zákazky,
- b) stručný opis predmetu zákazky,
- c) predpokladaná hodnota zákazky/ hodnota zákazky bez DPH,
- d) postup zadávania zákazky,
- e) členenie zákazky podľa predpokladanej hodnoty,
- f) plánovaný dátum vyhlásenia/ dátum zadávania zákazky.

3.1.1 Predpokladaná hodnota zákazky (PHZ)

V zmysle § 5 ods. 1 ZVO „Zákazka je nadlimitná, podlimitná alebo s nízkou hodnotou v závislosti od jej predpokladanej hodnoty“. Z tohto ustanovenia vyplýva, že pri obstarávaní každej zákazky, t.j. tovaru, služby alebo stavebných prác, **je prijímateľ povinný pred samotným vyhlásením verejného obstarávania stanoviť (vypočítať) predpokladanú hodnotu zákazky (PHZ).**

Prijímateľa je povinný vyhotoviť *záznam z určenia PHZ*.

¹ <http://uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad-2ab.html>

V zmysle § 6 ods. 1 ZVO „**Predpokladaná hodnota zákazky sa určuje ako cena bez dane z pridanej hodnoty s cieľom ustanovenia postupu verejného obstarávania podľa finančných limitov.** Verejný obstarávateľ a obstarávateľ určia PHZ na základe údajov a informácií o zákazkách **na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky.** Ak nemá verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ údaje podľa druhej vety k dispozícii, určí predpokladanú hodnotu na základe údajov získaných prieskumom trhu s požadovaným plnením, prípravou trhovou konzultáciou alebo na základe údajov získaných iným vhodným spôsobom. **Predpokladaná hodnota zákazky je platná v čase odoslania oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania alebo oznámenia použitého ako výzva na súťaž na uverejnenie;** ak sa uverejnenie takého oznámenia nevyžaduje, predpokladaná hodnota je platná v čase začatia postupu zadávania zákazky.“

Určujúcim finančným limitom je predpokladaná cena za každý samostatný predmet zákazky v EUR bez DPH za jeden kalendárny rok alebo za obdobie trvania zmluvy s dodávateľom, ak presahuje jeden kalendárny rok. Do tohto limitu sa započítavajú aj plánované obstarávania súvisiace s bežnou činnosťou organizácie vrátane opakovaných plnení, pokiaľ je táto činnosť financovaná z verejných zdrojov.

Dôležité upozornenie: Podľa § 6 ods. 16 ZVO zákazku nemožno rozdeliť ani zvoliť spôsob určenia jej predpokladanej hodnoty s cieľom znížiť predpokladanú hodnotu zákazky pod finančné limity podľa ZVO.

V prípade, ak sa predmet zákazky skladá z viacerých častí, položiek, súborov vecí alebo samostatných vecí, ktoré sú obstarávané naraz (od jedného dodávateľa), je potrebné brať do úvahy celkovú predpokladanú cenu predmetu zákazky, nie jednotlivé časti.

Stanovenie (výpočet) PHZ podľa § 6 ZVO je nevyhnutnou súčasťou dokumentácie z VO.

Určenie PHZ vykoná prijímateľ napr. na základe informácií:

- z cenového prieskumu oslovením minimálne 3 potenciálnych dodávateľov²;
- z cenového prieskumu z webových sídiel potenciálnych dodávateľov, potom dokumentáciu VO tvoria podklady ako „print screen“ z predmetných webových sídiel s dátumom vyhotovenia print screenu;
- z vlastnej databázy o skutočných nákladoch rovnakej alebo porovnateľnej obstarávanej komodity, ktoré boli obstarávané v predchádzajúcom kalendárnom roku (upravenej o očakávané zmeny) v súlade so ZVO;
- z cien rovnakých alebo podobných predmetov v čase určenia PHZ identifikovaných na webových stránkach CRZ a/ alebo EKS uvedených v cenových ponukách úspešných uchádzačov, resp. v zmluvách uzatvorených s úspešnými uchádzačmi;
- z aktuálnych katalógov potenciálnych dodávateľov (listinných, uvedených na internetových stránkach),
- Z projektantom oceneného rozpočtu stavebných prác aktuálneho v čase odoslania oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania alebo oznámenia použitého ako výzva na súťaž na uverejnenie, resp. vyjadrenie projektanta k aktuálnosti rozpočtu stavebných prác (ocenený rozpočet, resp. vyjadrenie projektanta nesmie byť staršie ako 3 mesiace pred vyhlásením

² Vo výnimočných prípadoch, kedy môže ísť o jedinečný predmet zákazky, môže prijímateľ osloviť/identifikovať aj menej ako troch záujemcov, pričom táto výnimka musí byť zo strany prijímateľa riadne zdôvodnená a podložená.

- verejného obstarávania); ocenený rozpočet, resp. vyjadrenie projektanta musí byť parafované s uvedením dátumu a ošetrené pečiatkou projektanta,
- z informácií o cene predmetu zákazky získaných prípravou trhovou konzultáciou (§ 25 ZVO)

alebo kombináciou vyššie uvedených bodov.

V prípade, ak je vysúťažená hodnota zákazky vyššia ako jej predpokladaná hodnota (rozpočet) uvedená v zmluve o dotácii, SAMRS preplatí výdavky len do výšky sumy uvedenej v zmluve o dotácii.

Nakoľko sa ZVO nevzťahuje na zákazku, ktorej PHZ je nižšia ako 5 000 eur v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok, nie je pri takýchto zákazkách potrebné vykonávať prieskum trhu ani uskutočniť iný osobitný postup zadávania zákazky a zákazku je možné zadať priamo podľa vlastného uváženia (bod 3.1.2.1).

3.1.2 Pravidlá uplatňujúce sa pri zadávaní a kontrole zákaziek z výnimky

ZVO v § 1 ods. 2 až 12 uvádza prípady, na ktoré sa nevzťahuje povinný postup podľa ZVO. V takýchto prípadoch prijímateľ zabezpečí pri realizácii zákazky transparentnosť a preukázateľnosť všetkých úkonov ako aj hospodárnosť výdavkov. Každé použitie výnimky prijímateľ riadne zdôvodní, podloží relevantnou dokumentáciou a doloží relevantným dokladom preukazujúcim túto skutočnosť.

Pravidlá uvedené v tejto časti sa nevzťahujú na uzatváranie pracovných zmlúv, dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu v zmysle § 1 ods. 2 písm. e) ZVO.

Je potrebné, ak sa v PHZ preukáže že ide o zákazku s **finančným limitom vyšším ako 5 000 eur**, aby prijímateľ pri obstaraniach (týka sa aj služieb vykonávaných na základe Autorského zákona, dodávok služieb zo strany SZČO alebo na základe mandátnych a príkazných zmlúv s fyzickými osobami) **vykonal prieskum trhu**. Prijímateľ osloví/identifikuje minimálne **3 potenciálnych dodávateľov**.

V prípade vykonania prieskumu oslovením potenciálnych dodávateľov prijímateľ stanoví lehotu na predkladanie ponúk primerane. **Výzva na predloženie ponuky obsahuje najmä:**

- a. identifikačné údaje prijímateľa,
- b. opis predmetu zákazky,
- c. kritérium na vyhodnotenie ponúk (najnižšia cena, najlepší pomer ceny a kvality alebo nákladov použitím prístupu nákladovej efektívnosti najmä nákladov počas životného cyklu),
- d. podmienky účasti (pre takýto typ zákazky postačuje kópia dokladu o oprávnení dodať, poskytovať alebo uskutočňovať predmet zákazky),
- e. lehotu na predkladanie ponúk s uvedením adresy, na ktorú je ponuku potrebné predložiť. Lehota na predkladanie ponúk musí byť primeraná predmetu zákazky a nesmie byť kratšia ako 3 pracovné dni odo dňa odoslania výzvy na predloženie ponuky,
- f. spôsob označenia obalu s ponukou (adresa prijímateľa, adresa uchádzača, označenie „Neotvárať“ a „názov zákazky“),
- g. dátum vyhotovenia výzvy na predkladanie ponúk,

h. podpis osoby zodpovednej za vykonanie prieskumu trhu.

Prijímateľ postupuje pri vyhodnotení prieskumu trhu v súlade s vyššie uvedenými princípmi a skúma splnenie podmienok účasti a vyhodnocuje ponuky v súlade s kritériami stanovenými vo výzve na predkladanie ponúk. Prijímateľ vyhotoví zápis z prieskumu.

Prijímateľ bezodkladne písomne informuje o výsledku vyhodnotenia ponúk všetkých uchádzačov (potenciálnych dodávateľov).

Prijímateľ je povinný pri zadávaní zákaziek na tovary, služby a stavebné práce, uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princíp transparentnosti, princíp proporcionality a princíp hospodárnosti a efektívnosti.

Prijímateľ je povinný postupovať podľa týchto pravidiel:

3.1.2.1 Priame zadanie zákazky

Prijímateľ je povinný prihliadať na dodržanie princípu hospodárnosti a efektívnosti a nezadať vedome zákazku priamo uchádzačovi, ktorý by prijímateľovi poskytol nevýhodné podmienky plnenia zákazky.

Prijímateľ môže zadať zákazku na dodanie tovaru, na poskytnutie služby alebo na uskutočnenie stavebných prác, ktorej hodnota je nižšia ako 5 000 eur bez DPH priamo.

Zákazka zadávaná priamo sa môže zadať formou objednávky. Rozhodnutie o použití objednávky závisí od charakteru zákazky a je prípustné vtedy, ak doklady dodané s predmetom zákazky sú dostačujúce na jeho užívanie, na uplatnenie reklamácie v prípade zistenia chyby, poruchy, kazu či nedostatku v záručnej dobe, prípadne uplatnenie iných práv v budúcnosti. V opačnom prípade, pristúpi prijímateľ k uzatvoreniu zmluvy.

3.1.2.2 Zadanie zákazky na základe prieskumu trhu (1/2)

Prijímateľ môže zadať zákazku na základe prieskumu trhu na dodanie tovaru a/ alebo na poskytnutie služby, ktorej hodnota je vyššia alebo rovnaká ako **5-tisíc eur** bez DPH a zároveň nižšia než **70-tisíc eur** bez DPH.

Prijímateľ môže zadať zákazku na základe prieskumu trhu na uskutočnenie stavebných prác, ktorej hodnota je vyššia alebo rovnaká ako **5-tisíc eur** bez DPH a zároveň nižšia než **180-tisíc eur** bez DPH.

Prijímateľ uskutoční výber z potenciálnych dodávateľov na základe informácií o predmete zákazky získaných prieskumom trhu, pri dodržaní zásady hospodárnosti pri vynakladaní finančných prostriedkov tak, aby vynaložené výdavky na získanie zákazky boli primerané jeho kvalite a cene. Prijímateľ je povinný zabezpečiť dodržanie princípov rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie a postupovať v súlade s princípom transparentnosti a zdokumentovať celý priebeh prieskumu trhu tak, aby jeho úkony boli preskúmateľné bez ohľadu na použitý spôsob prieskumu trhu.

Prijímateľ vykoná **prieskum trhu minimálne u troch** vybraných dodávateľov, ktorí môžu dodávať tovary, poskytovať služby, uskutočňovať stavebné práce. Súčasne je prijímateľ **povinný zverejniť prieskum trhu** na dodanie zákazky na svojom webovom sídle, prípadne na webovom sídle partnera projektu v závislosti

od miesta, kde sa má zákazka objednať a zakúpiť. V prípade, že zverejnenie na webovom sídle partnera pre objektívne príčiny nie je možné (napr. neexistencia webového sídla partnera, riziková bezpečnostná situácia), prijímateľ je povinný vopred písomne informovať SAMRS a uviesť zdôvodnenie.

Prieskum trhu je možné vykonať:

- a) emailom,
- b) písomnou korešpondenciou.

V prípade prieskumu trhu emailom alebo písomnou korešpondenciou, prijímateľ zašle vybraným záujemcom výzvu na predkladanie ponúk. Výzva musí obsahovať:

- a) informácie o prijímateľovi,
- b) presné definovanie predmetu zákazky,
- c) miesto, termín a spôsob predloženia cenovej ponuky,
- d) kritériá a spôsob vyhodnotenia ponúk,
- e) požadovaný termín dodania,
- f) lehotu viazanosti ponuky,
- g) prípadne ďalšie potrebné údaje.

Pri výbere jedného zo spôsobov vykonania prieskumu trhu a v rámci prieskumu trhu sa v zmysle zásady hospodárnosti pri vynakladaní finančných prostriedkov na vykonaný prieskum musia zohľadňovať:

- a) náklady na vykonanie prieskumu,
- b) celková cena zákazky vrátane dopravy, prípadne množstvom zľava a pod.,
- c) lehota dodania,
- d) iné skutočnosti v závislosti od charakteru predmetu zákazky.

Prijímateľ /partner je **povinný dodržiavať princíp hospodárnosti a efektívnosti** aj s ohľadom na zvolené miesto realizácie zákazky tak, aby sa bezdôvodne nezvyšovali náklady súvisiace s dodaním zákazky, náklady na servis/ údržbu a pod.

Na **vyhodnotenie predložených ponúk** je prijímateľ povinný zriadiť minimálne **3 - člennú komisiu**. Z vyhodnoteného prieskumu vypracuje zápisnicu z vyhodnotenia ponúk. Prijímateľ je povinný vydokladovať prieskum trhu relevantnými dokumentmi – zverejnenie na webovom sídle; zápisnica z vyhodnotenia ponúk a čestné vyhlásenia členov komisie.

3.1.2.3 Zadanie zákazky na základe prieskumu trhu (2/2)

Prijímateľ môže zadať zákazku na základe prieskumu trhu na dodanie tovaru a/ alebo poskytnutie služby, ktorej hodnota je vyššia alebo rovnaká ako **70-tisíc eur** bez DPH a zároveň nižšia než finančný limit pre nadlimitnú zákazku na dodanie tovaru, alebo služby.

Prijímateľ môže zadať zákazku na základe prieskumu trhu na uskutočnenie stavebných prác, ktorej hodnota je vyššia alebo rovnaká ako **180-tisíc eur** bez DPH a zároveň nižšia než limit pre nadlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác.

Prijímateľ uskutoční výber z potenciálnych dodávateľov na základe informácií o predmete zákazky získaných prieskumom trhu, pri dodržaní zásady hospodárnosti pri vynakladaní finančných prostriedkov tak, aby vynaložené náklady na získanie zákazky boli primerané jeho kvalite a cene. Prijímateľ je povinný zabezpečiť dodržanie princípov rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie a postupovať v súlade s princípom transparentnosti a zdokumentovať celý priebeh prieskumu trhu tak, aby jeho úkony boli preskúmateľné bez ohľadu na použitý spôsob prieskumu trhu.

Prijímateľ vykoná prieskum trhu **minimálne u piatich** vybraných dodávateľov, ktorí môžu dodávať tovary/ poskytovať služby/ uskutočňovať stavebné práce. Súčasne prijímateľ je **povinný zverejniť prieskum trhu** na dodanie zákazky na svojom webovom sídle prípadne na webovom sídle partnera projektu v závislosti od miesta, kde sa má zákazka objednať a zakúpiť. V prípade, že zverejnenie na webovom sídle partnera pre objektívne príčiny nie je možné (napr. neexistencia webového sídla partnera, riziková bezpečnostná situácia), prijímateľ je povinný vopred písomne informovať SAMRS a uviesť zdôvodnenie.

Prieskum trhu je možné vykonať:

- a) emailom,
- b) písomnou korešpondenciou.

V prípade prieskumu trhu emailom alebo písomnou korešpondenciou, prijímateľ zašle vybraným záujemcom výzvu na predkladanie ponúk. Výzva musí obsahovať:

- a) informácie o prijímateľovi,
- b) presné definovanie predmetu zákazky,
- c) miesto, termín a spôsob predloženia cenovej ponuky,
- d) kritériá a spôsob vyhodnotenia ponúk,
- e) požadovaný termín dodania,
- f) lehotu viazanosti ponuky,
- g) prípadne ďalšie potrebné údaje.

Pri výbere jedného zo spôsobov vykonania prieskumu trhu a v rámci prieskumu trhu sa v zmysle zásady hospodárnosti pri vynakladaní finančných prostriedkov na vykonaný prieskum musia zohľadňovať:

- a) náklady na vykonanie prieskumu,
- b) celková cena zákazky, vrátane dopravy, prípadne množstvom zľava a pod.,
- c) lehota dodania,
- d) iné skutočnosti v závislosti od charakteru predmetu zákazky.

Prijímateľ /partner je **povinný dodržiavať princíp hospodárnosti a efektívnosti** aj s ohľadom na zvolené miesto realizácie zákazky tak, aby sa bezdôvodne nezvyšovali náklady súvisiace s dodaním zákazky, náklady na servis/ údržbu a pod.

Na vyhodnotenie predložených ponúk je prijímateľ povinný zriadiť minimálne 3 - člennú komisiu. Z vyhodnoteného prieskumu vypracuje zápisnicu z vyhodnotenia ponúk. Prijímateľ je povinný vydokladovať prieskum trhu relevantnými dokumentmi – zverejnenie na webovom sídle; zápisnica z vyhodnotenia ponúk a čestné vyhlásenia členov komisie.

3.2 Povinnosti pri realizácii obstarania

Prijímateľ / partner sú povinní ku každému obstaraniu (zákazke) spracovať informáciu k postupu vo verejnom obstarávaní, resp. **Zápis z vykonaného prieskumu trhu** podľa **prílohy č. 9**, kde sú identifikované podstatné náležitosti vykonaného obstarania v súlade so zásadami podľa ZVO.